

Referat af bestyrelsesmøde i Danmarks 3R-Center

Tirsdag den 23. april 2019 kl 10-15, Mødelokale E041, Fødevarestyrelsen, Glostrup

Tilstedeværende: Christine Nellemann, Peter Bollen, Lisbeth E. Knudsen, Erwin Roggen, Axel Kornerup Hansen, Jan Lund Ottesen, Tom Bengtsen, Louise Holm Parby og Rasmus Normann Nielsen (referent). Afbud: Adrian Smith og Peter Bie (observatør)

1. Velkomst og godkendelse af dagsorden

Godkendt

2. Målskema 2019

Sekretariatet gennemgik målskemaet.

Mht. sidevisningerne på hjemmesiden: Det besluttedes, at sekretariatet i forbindelse med gennemgangen af sidevisninger på bestyrelsesmøderne inkluderer antallet af sidevisninger fra samme periode fra året før, så bestyrelsen på de enkelte bestyrelsesmøder ved, om antallet af sidevisninger er højere eller lavere end forrige år (sidevisninger pr. 28. april 2019: 11.184 (2018: 10.321)).

Danmarks 3R-Center har grundet persondataforordningen været nødsaget til at slette dets nyhedsbrevsabonnenter og bedt interesserede i at tilmelde sig nyhedsbrevet igen. Pr. 29. april 2019 er der 153 abonnenter af det danske nyhedsbrev og 58 abonnenter af det engelske nyhedsbrev.

3. Internationale møder og kontakter

a) Orientering fra "European NC Network"-møde i Stockholm, 28. februar

Sekretariat og bestyrelse var enige om, at det giver mening at deltage i møderne. De to første møder (mødet i Bruxelles i 2018 samt mødet i Stockholm) har båret mest præg af videndeling om, hvordan de enkelte landes NC'er er organiseret, og hvad de udretter. Derfor er meget af mødetiden gået med præsentation af NC'erne. På mødet i februar var der dog også nogle gode diskussioner om fremtidigt samarbejde.

b) Orientering fra møder med Charité 3R og Bf3R i Berlin den 13.-14. marts

Repræsentanter fra sekretariatet (Tom Bengtsen og Louise Holm Parby) kunne orientere om spændende møder i Berlin. De kunne bl.a. oplyse om BF3R's nye fokus på *Refinement*.

Tom og Louise havde mødt Lars Lewejohann fra BF3R, der bl.a. arbejder med refinement af neurologiske adfærdsstudier. De fandt hans forskning relevant at få præsenteret på et fremtidigt symposium. Det besluttedes, at sekretariatet skal undersøge, om Lars Lewejohann har forsket/publiceret sammen med danske forskere, som alternativt kan inviteres.

Desuden holdt Tom og Louise møde med Charite-hospitalets nyopstartede 3R-center Charité 3R. De ansatte i Charité 3R fortalte bl.a. om, hvordan centeret er organiseret, hvad de centeret skal arbejde med, og hvordan deres forskningsmidler uddeles. Der ydes kun støtte til forskningsprojekter internt på Charité-hospitalet.

c) Orientering fra "European 3Rs centers and societies network"-møde i Berlin, 14.-15. marts, og debat om fremtidigt samarbejde

Fra EUSAATs side forsøger man at etablere et tættere samarbejde europæiske 3R-centre imellem. Repræsentanter fra Danmarks 3R-Centers sekretariat (Tom Bengtsen og Louise Holm Parby) deltog i mødet. Danmarks 3R-Center er stor tilhænger af ideen om et tættere samarbejde, hvorfor centeret indtil videre støtter op om initiativet. Det er Danmarks 3R-Centers indtryk, at samarbejde kan vise sig vanskeligt grundet de enkelte centres store forskelligheder.

Det blev på EUSAAT mødet besluttet, at netværket skal udarbejde en COST Action-ansøgning med titlen "*3Rs Europe: the network to implement 3Rs in education and basic science*". Følgende arbejdsgrupper skal nedsættes: Assessment/quality of the implementation of 3Rs, Dissemination of 3Rs, Education, Scientific Translatibility og Ethics.

- d) Adrian Smith deltager i arbejdsgruppen om Education på vegne af Norecopa. Adrian skal spørges, hvorvidt det er muligt for ham også at deltage på vegne af Danmarks 3R-Center (Adrian har efter mødet indvilget i også at repræsentere 3R-centeret på møderne.)

Der afholdes arbejdsgruppemøder i forbindelse med FELASA-konferencen i juni.

e) Orientering fra NC3R's årlige uddeling af 3R-pris, 18. marts

Tom Bengtsen deltog i mødet. NC3Rs havde foretaget en gennemgang af de seneste års støttede forskningsprojekter for at få et indtryk af deres effekt. Det diskuteredes, hvornår det er muligt at offentliggøre effekten af projekter støttet af danmarks 3R-Center. Dette skal diskuteres på et kommende bestyrelsesmøde.

f) Deltagelse i og præsentation(er) på EUSAAT-konference i Linz, 10.-13. oktober

Det besluttedes, at Lisbeth E. Knudsen deltager med et mundtligt indlæg, såfremt sessionen "*3R Centers in Europe and International – national and local centers*" afholdes på en af de konferencedage, Lisbeth har mulighed for at deltage. Programmet for konferencen var ikke offentliggjort endnu.

- g)** Der afholdes en international konference om "The Dutch programme on innovative non-animal research" den 28.-29. november i Holland. Der foreligger endnu ikke et program. Erwin Roggen kan evt. deltage.

4. Sekretariatet orienterer

a) PARERE-kontaktpunkt

Sekretariatet kunne oplyse, at Knud Ladegaard Petersen er nyt PARERE-kontaktpunkt. Sekretariatet afholder møde med ham 30. april, så han kan fortælle om PARERE-arbejdet, og sekretariatet kan fortælle om 3R-centerets arbejde.

b) VidenskabsBar den 22. maj

Afholdes planmæssigt Hyggestund (bar i Købehavn) med Axel Kornerup Hansen som taler. Sekretariatet sender reklame-flyers for arrangementet til bestyrelsen, så de kan reklamere herfor.

c) Justering i antallet af forsøgsdyr i statistikken for 2017

Tom Bengtsen informerede om den mindre justering af forsøgsdyrsantallet af 2017, som var blevet foretaget grundet en indberetningsfejl. Dyreforsøgstilsynet er opmærksom på lignende indberetningsfejl ved kommende indberetninger.

5. Uddeling af 3R-forskningsmidler 2020

a) Call for 3R-ansøgninger 2020 – evt. ændringer i forhold til 2019

Det besluttedes at tydeliggøre enkelte dele af call'et. I 2020 kan der som tidligere år maksimalt søges om 500.000 kr. i støtte.

b) Sekretariatet udarbejder plakater og flyers med reklame for call'et. Sekretariatet sender flyers til bestyrelsen og sørger desuden selv for at dele flyers ud og hænge plakater op på universiteterne.

c) Procedure og tidsplan for uddeling af 3R-forskningsmidler 2020

Sekretariatet gennemgik tidsplanen for kommende uddeling, hvilken godkendtes af bestyrelsen.

6. Symposium 2019

a) Program

Sekretariatet gennemgik symposiets program, som indtil videre tæller seks udenlandske oplægsholdere. Det besluttedes derfor at tage kontakt til nogle nationale forskere.

Det besluttedes at sekretariatet forhører sig hos Johanne Gudmand-Høyer, som beskæftiger sig med matematisk modellering.

Det besluttedes, at sekretariatet forhører sig hos Gregers Wegener, som beskæftiger sig med neurobiologisk forskning.

Det besluttedes desuden, at Axel Kornerup Hansen forhører sig hos Søren Skov.

Det besluttedes, at Adrian Smith tilbydes at holde et oplæg om PREPARE-guidelines.

b) Idéer til nationale foredragsholdere

Se ovenfor (10a).

c) Evt. markering af 60-året for de tre R'er

Sekretariatet sender link til bestyrelsen med Bill Russell, som synger om de 3R'er (https://www.youtube.com/watch?v=i7n6_JCOWo8) (se efter ca. 1 minut).

Bestyrelsen skal afgøre, hvorvidt klippet kan benyttes på symposiet, som en markering af jubilæet.

d) Kriterier for nominering til og uddeling af 3R-prisen

Det diskuteredes, hvorvidt bestyrelsen kan uddele 3R-prisen til en ikke-nomineret forsker. Det besluttedes, at bestyrelsen gerne vil have folk til at indsende nomineringer, men også have mulighed for at tildele prisen til en ikke-nomineret.

7. Samarbejde med KU om 3R-projekt vedr. optimering af oral glukose-testen

Det blev besluttet, at 3R-centeret skal samarbejde med Dorte Bratbo Sørensen fra KU om et projekt, som har til formål at reducere den stress, mus oplever i forbindelse med blodprøvetagning og OGGT (oral glucose tolerance test). For at opnå dette formål udvikles der 1) et instrument til midlertidig adskillelse af gruppeopstaldede mus i deres hjemmestole ("home feeder") til facilitering af frivillig, hurtig og stressfri indtagelse af glukose, og 2) et apparat, der gør det muligt at tage en haleblodprøve, mens musen stadig befinder sig i den tunnel, der bruges til tunnel-håndtering ("tunnel sampler"). Sekretariatet udarbejder en kontrakt.

8. Ideer og inspiration til opfølgning i sekretariatet

Sekretariatet modtager under dette punkt input fra bestyrelsen til nye projekter eller ideer, vi skal arbejde videre med

a) Fremtidige VidenskabsBar-arrangementer

Sekretariatet undersøger mulighederne for at lave et arrangement på SDU's studenterbar i Odense, når VidenskabsBar-arrangementet på café Hyggestund den 22. maj er afholdt og evalueret. Andre fremtidige arrangementer kan afholdes i fx Aarhus eller Aalborg

b) Promovering af 3R-centeret på EUROTOX 2020

EUROTOX afholdes i 2020 i København. Der forventes i omegnen af 800 deltagere. Lisbeth E. Knudsen har ansøgt om at afholde en workshop om emnet 3R EUROTOX2020. Lisbeth giver besked, når hun har fået svar på sin forespørgsel

(sekretariatet er siden hen blevet oplyst om, at Lisbeths ansøgning herom ikke gik igennem). Lisbeth deltager i øvrigt på årets EUROTOX i Finland til september. Hun medbringer gerne en poster om Danmarks 3R-Center – evt. med en reklame for næste års EUROTOX i København.

c) **Andet**

Det besluttedes, at der skal følge op på det tidligere projekt om betydelig belastning), når forsøgsdyrsindregistreringen for 2018 er klar (forventes klar inden sommerferien 2019). Både tal for 2017 og 2018 skal inkluderes. Det skal fx undersøges, om der er kommet nye brugere til, som laver forsøg med vurderet betydelig belastning.

9. **Evt.**

Det diskuteredes, at det kunne være spændende at inkludere et oplæg om kunstig intelligens til dette eller næste års symposium. Peter Bollen har sendt link herom til sekretariatet, så muligheden kan undersøges nærmere.